

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

**O. M. BEKETOV NATIONAL UNIVERSITY
OF URBAN ECONOMY IN KHARKIV**

STUDY GUIDE

for a practical training and self-instruction on “Public finance”
(in english)

*(for the 3rd year full-time students
– field of study 6.030509 – "Accounting and Auditing")*

Kharkiv – KNUUE – 2014

Study guide for a practical training and self-instruction on “Public finance” (for the 3rd year full-time students – field of study 6.030509 – "Accounting and Auditing") / I.O. Shekshuiev, N.E. Leliuk; O. M. Beketov National University Of Urban Economy in Kharkiv. - Kharkiv: O. M. Beketov NUUE, 2014. – 12 p.

Authors: Illia Shekshuiev,
Natalia Leliuk

Methodological guidelines drawn up in accordance with the requirements of credit-modular system of school organization and structure are consistent with the indicative content of the discipline recommended by the European Credit Transfer System (ECTS).

Методичні вказівки складені відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу та узгоджені з орієнтовною структурою змісту навчальної дисципліни, рекомендованою Європейською кредитно-трансферною Системою (ECTS).

Supervisor: prof., Dr. Tatiana V. Momot

Recommended by Department of Financial and Economic Security, Accounting and Auditing, agreement #7, February, the 4th, 2013.

GENERAL INSTRUCTIONS

В умовах ринкових відносин фінанси використовуються державою як ефективний регулятор усіх сфер економічного життя суспільства. Практично всі економічні інструменти господарювання (ціноутворення, оплата праці, комерційні розрахунки, інвестиційна діяльність, кредитування, бухгалтерський облік тощо) пов'язані з фінансами.

Мета курсу — формування базових знань з теорії фінансів.

Завдання курсу — вивчення сутності, функцій та ролі фінансів у ринковій економіці; закономірностей їх еволюційного розвитку; теоретичних основ державних, корпоративних і міжнародних фінансів; засад функціонування фінансової системи держави.

Предмет курсу – економічні відносини з приводу формування, розподілу і використання централізованих і децентралізованих фондів у грошовій формі.

При вивченні цього курсу студент повинен знати процес формування, розподілу та використання централізованих і децентралізованих фондів грошових коштів держави, підприємств різних форм власності, а також основні напрямки зміцнення фінансів, фінансової системи, заходи щодо подолання інфляції, бюджетного дефіциту.

In a market economy public finance is an effective regulator of all spheres of economic life. Almost all the economic tools of management (pricing, payment, business calculations, investment, loans, bookkeeping records, etc.) related to finance.

The aim of the course – the formation of basic knowledge of the theory of finance.

Objective of the course – the study of the nature, functions and role of finance in a market economy, patterns of their evolution, the theoretical foundations of government, corporate and international finance; rules for the financial sector.

Subject of course – economic relations on the formation, distribution and use of centralized and decentralized funds in cash.

In studying this course student should know the process of formation, distribution and use of centralized and decentralized funds of cash means of the state, enterprises of different ownership and strengthen key areas of finance, the financial system, measures to fight inflation, the budget deficit.

I. COURSE STRUCTURE

Theme 1. The subject of financial science. Financial categories

The subject of the science of finance. Specific features of finance. Financial information and its role in the control function. The financial categories as a form of scientific knowledge of the nature of financial relationships.

Theme 2. Genesis and Evolution of Finance

The concept of genesis. Methodological aspects of the study of finance. Finance as an economic, cost, distribution, historical category. Evolution of Finance of Ukraine.

Theme 3. Financial Law & Financial Policy

The structure of the financial system. Scope and level of financial relations and their characteristics. The role of the financial sector in terms of providing economic growth. Strategy and tactics of monetary policy. Financial mechanism as a set of forms and methods of financial relations.

Theme 4. Taxes and Tax System

Direct taxes. Indirect taxes. Elements of taxation system. Tax system: concept, basic construction. The formation and development of the tax system of Ukraine. Tax Code of Ukraine, its importance for the formation and functioning of science-based and stable tax system in the state.

Theme 5. The Budget and Budget System

The budget system: concept and principles. Intergovernmental Relations. Budget process. The concept of the budget process and its constituent phases. Classification of government revenue. Sources of government revenue. Forms and methods of mobilizing funds in the budget. Tax and non-tax revenues, their composition and structure. Official transfers. Fiscal expenditures and their classification. Budget deficit. Definition and causes. Steady and transient deficit. Methods for calculating the budget deficit. Problems cuts and possible sources of budget deficit.

Theme 6. Insurance and insurance market

Forms and methods of insurance. The system of insurance funds. Classification of insurance objects and on the basis of risk. Principles of compulsory and voluntary

insurance. Reinsurance. Insurance payments as their main source of income of the insurer. The insurance market. The concept of the insurance market and its organizational structure. The participants of the insurance market. Organizational forms of existence insurance companies. State supervision of insurance activities in Ukraine. Licensing of insurance. The formation and development of the insurance market in Ukraine.

Theme 7. Financial Market

The financial market. The structure of the financial market. Money market. Real credit. Stock market. Types of securities. Main characteristics of the securities. Legal regulation of the stock market. State control over the production and circulation of securities. Stock Exchange: legal status, organization and working arrangements. Functions of stock exchange. Procedure for admission of securities to trading on stock exchanges. Financial services market and its role in the functioning of the economic system. Types of financial services. Prospects for financial markets in Ukraine.

Theme 8. Corporate Finance

Gross and net income. Total and net income. Classification of revenues and expenditures. Financial resources.

Theme 9. International Finance

The purpose and role of international finance. International financial integration. The financial activities of international organizations. Finances of the United Nations and the European Union.

Theme 10. Financial Management

Object and subject of financial management of the state. Elements of management. Management of public finances. Budget management as a central element of public finance. Ministry of Finance of Ukraine as an organ of public finance. Local financial authorities. The main objective of financial management in the enterprise.

II. CLASSES STRUCTURE

Session on "The subject of financial science. Financial category"

1. Subject and method of the science of public finances. Typical signs of finance and financial relations.
2. Specific features of finance and their relationship with other costly economically categories (money, price, loan, wages).
3. Functions of Finance.

Session on "The Genesis and Evolution of Finance"

1. The genesis of the category of finance.
2. Major historical background of the formation of finance.
3. Evolution of Finance of Ukraine.

Session on "Financial Law and Financial Policy"

1. The essence of the financial system and its internal structure.
2. Purpose and specific features of areas and parts of the financial system.
3. The essence and role of the financial mechanism.

Session on "Taxes and tax system"

1. The tax system of Ukraine
2. Comparative analysis of the tax system in Ukraine and abroad.
3. Objectives and principles of tax policy.

Session on "Budget and Budget System"

1. Budget System and Budget of Ukraine.
2. The budget process and its participants.
3. The economic essence of revenues and sources of their formation.
4. Budget deficit: concept and causes.

Session on "Insurance. Insurance Market"

1. Insurance and Insurance Market.
2. The concept and organization of the insurance market.
3. State supervision of insurance activities in Ukraine.

Session on "Financial Market"

1. Financial market.
2. Characteristics of financial market instruments.
3. Stock Exchange and its functions.

Session on "Finance Entities"

1. The principles of financial activity.
2. The financial resources of the company.
3. Classification of revenues and expenditures of the enterprise.

Session on "International Finance"

1. The essence of the purpose and role of international finance.
2. Global financial flows: foreign exchange, credit and financial markets.
3. The financial activities of international organizations (UN and EU).
4. International financial institutions, their objectives and activities:
5. International financial markets:

Session on "Financial Management"

1. The essence of the objects and subjects of financial management.
2. Budget management as a central element of public finance.
3. Ministry of Finance of Ukraine and local financial authorities, their functions and tasks.

III SELF-INSTRUCTION FOR INDIVIDUAL STUDENTS WORK

Individual students work considers studying and elaboration of relevant sources, legislation and regulations. During this work the student is to learn the recommended source material provided by appropriate program course topics and perform individual tasks.

Individual students work is to develop student's analytical thinking and form student's own opinion on the theoretical and practical financial problems, students are to be learnt to make conclusions and suggestions in dealing with current issues of financial policy in a market economy.

Literature on the essay topic students may choose individually. To prepare an essay students must use professional literature concerning topics periodicals (newspapers, magazines), scientific articles.

Presentation of the essay is to be performed at the class where the topic is considered. Report should not exceed 3 minutes.

Individual student task is to be done by means of electronic learning systems (including the MOODLE system).

Essay topics on "The subject of financial science. Financial categories"

1. Public Finance as a historical category.
2. Discussion questions about the nature and functions of finance.

Essay topics on "Genesis and Evolution of Finance"

1. The historical role of finance in economic development of society.
2. Historical aspects of the evolution of the budgetary system of Ukraine.
3. Stages of development of the financial science.

Essay topics on "Financial Law and Financial Policy"

1. Economic substance and legal framework of the financial activities of the state.
2. The essence of the method and the advantages of the tax financial regulation.
3. State financial control and its role in ensuring financial discipline.

Essay topics on "Taxes and tax system"

1. The history of Taxation
2. Corporate taxation.
3. Reforming the taxation system in Ukraine.

Essay topics on "The budget and budget system"

1. Budget as the main financial plan of the State.
2. The budget deficit, its causes and consequences, methods of administration.
3. Budget History of Ukraine.

Essay topics on "Insurance. Insurance Market"

1. Insurance and perspectives of its development in Ukraine.
2. Property Insurance
3. Personal insurance.

4. The organization of insurance business in Ukraine.

Essay topics on "Finance Entities"

1. Corporate Finance as the basis of Public Finance.
2. Features of Corporate Finance organizing: different legal forms of economic activities.
3. Sources of business fundraising.

Essay topics on "Financial Markets"

1. Legal regulation of financial markets in Ukraine.
2. The structure of the financial market.
3. International standards for financial market development.

Essay topics on "International Finance"

1. Balance of Payments in Western countries.
2. The monetary system of Ukraine.
3. Problems of external debt of Ukraine.

GENERAL SUGGESTED READING

LAWS AND REGULATIONS

1. Конституція України // Закони України: В 11т. – Верховна Рада України: Ін-т законодавства. – К., 1997.- Т 10. – С.3-41..
2. Бюджетний Кодекс України 22.03.2001 р.//Відомості Верховної Ради, 2001, № 37 - 38, ст. 189
3. Закон України „Про Державний бюджет України” на відповідний рік. Закони України//Відомості Верховної ради України або Офіційний вісник України.
4. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997р. №280/97-ВР // Відомості Верховної Ради України.— 1997. —№24 – С.379-429.
5. Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.1991 р. // Закони України: В 12 т. – Т.2.- С. 189 - 212.
6. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. // Закони України: В 12 т. – Т.3.- С. 132 - 136.
7. Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» від 30.10.1996 р. // Закони України: В 12 т. – Т.11.- С. 177- 188.
8. Закон України «Про систему оподаткування» від 18.02.1997 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1997. -№18.
9. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємства» від 22.05.1997 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1997. -№ 29.
10. Закон України «Про страхування» від 7.03.1996 р. № 85/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 18.
11. Закон України «Про цінні папери і фондову біржу» від 23.02.2006 р. // Урядовий кур’єр . -2006. - №78.-С.6-10.
12. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1999. -№29.

Підручники (навчальні посібники) / Textbooks

13. Василик О.Д. Теорія фінансів. Навчальний посібник. Рекомендовано МОН України. Издательство: ЦУЛ с. 480, 2005 г.
14. Василик О.Д., Павлюк К.В. Державні фінанси України: Підручник. – К.: ЦНЛ, 2004. – 608 с.
15. Василик О.Д. Бюджетна система України Підручник затверджено МОН України (тв.пер.) Издательство: ЦУЛ с. 542, 2004 г.
16. Опарін В. М. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник, - К.: КНЕУ, 2005.
17. Романенко О. Р. Фінанси: Підручник. - К.: КНЕУ, 2004.

18. Фінанси: Навч.посіб./ В.І. Оспіщев, Л.І. Лачкова, О.П. Близнюк та ін..; За ред.. В.І. Оспіщева. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.:Знання, 2008. – 366 с.
19. Фінанси: Підручник / За ред. С.І.Юрія, В.М.Федосова. - К.:Знання, 2008.- 611с.
20. Податкові системи країн світу та України. Облік і звітність: Навч.-метод. посібник/Під ред. Н.М. Ткаченко.- К.:Алерта, 2004.

ADDITIONAL READING

21. Боди Зви, Мертон Роберт. Финансы / Пер. с англ.: Уч. пособие. - М.: Вильямс, 2000.
22. Внукова Н.М., Грачов В.І., Кузьминчук Н.В. Ринок фінансових послуг: Навч.- метод. посіб. – ВД «ІНЖЕК», 2004.
23. Шарль Бланкарт. Державні фінанси в умовах демократії. Вступ до фінансової науки / За наук. ред. В. М. Федосова. - К.: Либідь, 2000.

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання практичних занять та самостійної роботи

з дисципліни “Фінанси”

(для студентів 3 курсу денної форми навчання
за напрямом підготовки 6.030509 “Облік і аудит”)
(англійською мовою)

Укладачі: **Шекшуєв Ілля Олександрович,**
Лелюк Наталія Євгенівна

Відповідальний за випуск *Г. І. Кизилов*

За авторською редакцією

План 2012, поз 393М

Підп. до друку 14.03.2013
Друк на ризографі
Тираж 50 прим

Формат 60х 84 1/16
Ум. друк. арк. 1,0
Зам. №

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК №4705 від 28.03.2014 р.